

CUPRINS

Prefață	5
---------------	---

Capitolul I

Noțiunea de „principiu” în drept	7
I.1. Noțiunea de „principiu” în general	7
I.1.1. Originea principiilor dreptului	7
I.1.2. Noțiunea de „principiu” la nivel doctrinar	11
I.1.3. Delimitarea principiilor dreptului	16
I.2. Noțiunea de „principiu” în dreptul intern	19
I.3. Noțiunea de principiu la nivelul dreptului Uniunii Europene	25
I.4. Noțiunea de principiu în dreptul internațional	37

Capitolul II

Caracteristicile noțiunii de „principiu” în dreptul mediului	41
Preambul	41
II.1. Noțiunea de „principiu” în dreptul intern al mediului	42
II.2. Noțiunea de „principiu” în dreptul U.E. al mediului	67
II.2.1. Principiile exprimate în programele de acțiune în materie de mediu	68
II.2.2. Principiile promovate în politicile de mediu ale Uniunii Europene	75
II.3. Noțiunea de „principiu” în dreptul internațional al mediului	78
II.3.1. Principii fundamentale ale Dreptului internațional cu semnificații în domeniul mediului	85
II.3.2. Principii exprimate în cadrul Conferinței de la Stockholm și a Conferinței de la Rio de Janeiro	90
II.3.3. Principii și norme specifice dreptului internațional al mediului	105

Capitolul III

Principiile fundamentale ale dreptului Uniunii Europene

al mediului	123
III.1. Dreptul Uniunii Europene al mediului – ramură distinctă în sistemul juridic actual	123
III.2. Principii fundamentale consacrate în dreptul UE al mediului	132
III.2.1. Principiul prevenirii degradării mediului	132
III.2.1.1. Baze de date pentru prevenirea poluării	140
III.2.1.2. Diferența dintre principiul precauției și principiul prevenirii	143
III.2.2. Principiul precauției	145
III.2.2.1. Principiul precauției în dreptul internațional, european și național	156
III.2.2.2. Principiul precauției în practică	164
III.2.3. Principiul conservării mediului	168
III.2.3.1. Conservarea biodiversității	169
III.2.4. Principiul protecției mediului	182
III.2.4.1. Tehnici și modalități generale de realizare a protecției mediului	193
III.2.5. Principiul ameliorării calității mediului	207
III.2.6. Principiul „poluatorul plătește”	208
III.2.7. Răspunderea de mediu și principiul participării umane. Dreptul fundamental al omului la un mediu sănătos	224
III.2.7.1. Scurt istoric privind apariția și consacrarea dreptului fundamental al omului la un mediu sănătos	224
III.2.7.2. Dreptul fundamental al omului la un mediu sănătos. Terminologie	226
III.2.7.3. Dreptul omului la un mediu sănătos și celelalte drepturi de solidaritate	228
III.2.7.4. Consacrarea dreptului la un mediu sănătos în legislația românească	231
III.2.7.5. Consacrarea dreptului la un mediu sănătos la nivelul Uniunii Europene	236

III.2.7.6. Consacrarea dreptului la un mediu sănătos la nivel internațional.....	246
--	-----

Capitolul IV

Principiile generale ale dreptului european al mediului	250
IV.1. Principiul subsidiarității	250
IV.2. Principiul corectării cu prioritate la sursă a poluării mediului	266
IV.3. Principiul integrării cerințelor ecologice în toate politicile europene	268
IV.3.1. Principiul integrării. Experiența Franței	277
IV.3.1.1. Politica agricolă și principiul integrării. Experiența Franței.....	279
IV.3.1.2. Dreptul societăților	281
IV.3.1.3. Dreptul concurenței și al liberului schimb	283

Capitolul V

Principii formulate în jurisprudența Curții de Justiție a

Uniunii Europene	287
Preambul	287
V.1. Protecția mediului exprimă un interes esențial și prioritar	287
V.2. Libertatea statelor de a stabili norme proprii.....	288
V.3. Fundamentul juridic al directivelor europene în materie de mediu	288

Capitolul VI

Studiu de caz privind aplicabilitatea principiului prevenirii și al precauției în problematica de mediu

a Uniunii Europene.....	295
VI.1. Principiul prevenirii și principiul precauției transpuse din doctrina Uniunii Europene în practica franceză	296
VI.1.1. Principiul prevenirii. Problematica riscurilor naturale și a riscurilor tehnologice	296
VI.1.2. Principiul precauției. Aplicații în dreptul pozitiv și în jurisprudența franceză.....	304

VI.2. Studiu privind aplicabilitatea principiului prevenirii și al precauției în problematica Organismelor Modificate Genetic (OMG).....	320
VI.2.1. Organismele modificate genetic. Concept. Evoluția problematicii modificărilor genetice în contextul afirmării principiului prevenirii și al precauției	320
VI.2.2. Organismele modificate genetic. Avantaje. Riscuri. Dezavantaje.....	323
VI.2.3. Organismele modificate genetic la nivelul Uniunii Europene	333
IV.2.3.1. Regimul juridic al organismelor modificate genetic în Uniunea Europeană.....	333
VI.2.4. Concluziile studiului.....	338
Propuneri privind mai buna aplicabilitate a principiilor dreptului Uniunii Europene al mediului	341
Bibliografie.....	347